

STANOWISKO
Zarządu Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia 4 maja 2021 roku

**w sprawie realizacji lokalnych strategii rozwoju w ramach środków Europejskiego Funduszu
Morskiego i Rybackiego 2021-2027**

Zarząd Związku Województw RP wyraża zaniepokojenie wobec całkowitego wyeliminowania samorządów województw z dyskusji i prac nad programem operacyjnym dla sektora rybackiego na lata 2021-2027, czego wyrazem jest Zarządzenie Nr 12 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 kwietnia 2021 r. w sprawie powołania Grupy roboczej do spraw przygotowania programu operacyjnego dla sektora rybackiego w ramach perspektywy finansowej na lata 2021-2027.

Zarząd Związku Województw RP zauważa, że nieuwzględnienie przedstawicieli samorządów województw w powoływanym gremium sprzeczne jest z deklaracją Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi złożoną podczas posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Związku Województw RP w dniu 2 marca 2021 r. o zaangażowaniu reprezentacji regionów w prace nad przyszłą perspektywą finansową.

Przyjmując za aktualną zapowiedź kontynuacji w przyszłym programie „rybnym”, tzw. podejścia LEADER, Zarząd Związku Województw RP wyraża obawę, że skład Grupy roboczej urzeczywistnia plan radykalnej zmiany systemu instytucjonalnego dla tego instrumentu i jego centralizację.

Zarząd Związku Województw RP podkreśla, że dotychczasowa współpraca opierała się na partnerskim dialogu instytucji zarządzającej z instytucjami pośredniczącymi oraz rybackimi lokalnymi grupami działania, a ostateczne rozwiązania wynikały wyłącznie z merytorycznych przesłanek. Zasada ta jest kontynuowana w pracach nad przyszłym programem dla obszarów wiejskich, dla którego instytucją zarządzającą jest również Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Zauważyć należy, że niezależnie od Programu, osiągnięcie sukcesu w realizacji tzw. podejścia LEADER nie byłoby możliwe bez zaangażowania samorządów województw, jedynych podmiotów posiadających wiedzę i doświadczoną kadre we wdrażaniu tego złożonego i skomplikowanego instrumentu. Prawidłowość, transparentność i skuteczność działań samorządów potwierdzają kontrole organów państwowych (KAS, NIK) oraz unijnych (Komisja Europejska, ETO).

Zarząd Związku Województw RP zauważa, że radykalna przebudowa systemu instytucjonalnego jest niepożądana zwłaszcza w sytuacji, gdy przed LGD stoi możliwość realizacji strategii wielofunduszowych. Należy zauważyć, że w obecnej perspektywie z powodzeniem funkcjonują grupy realizujące strategię zarówno monofunduszowe, jak i wielofunduszowe. W związku z tym oparcie LEADER'a w ramach programu „rybnego” wyłącznie na strategiach monofunduszowych wiązać się będzie z dublowaniem na wielu obszarach struktur LGD/LGR, w tym kosztów administracyjnych i co istotniejsze pozbawi interesariuszy Programu możliwości definiowania i wdrażania bardziej kompleksowych i zintegrowanych strategii. Należałoby zatem utrzymać możliwość wyboru formy działania LGD w zależności od specyfiki obszaru LSR.

Mając na uwadze powyższe, Zarząd Związku Województw RP wnosi o dokonanie zmian w Zarządzeniu Nr 12 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi i włączenie przedstawicieli samorządów województw w prace nad przyszłym programem dla sektora rybackiego oraz utrzymanie dotychczasowego systemu wyboru i wdrażania tzw. podejścia LEADER w ramach priorytetu

Programu Operacyjnego RYBY polegającego na rozwoju lokalnym kierowanym przez społeczność.

Zarząd Związku Województw RP wyraża również zaniepokojenie o kontynuację wdrażania Lokalnych Strategii Rozwoju (LSR) współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego na obszarze całej Polski.

Zdaniem Zarządu Związku Województw RP zapowiedź ograniczenia w przyszłej perspektywie środków pieniężnych z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego na wdrażanie lokalnych strategii rozwoju jest nieuzasadnione i niesprawiedliwe, w kontekście dotychczasowej, skutecznej i efektywnej realizacji założeń Priorytetu 4 PO „Rybackstwo i Morze” na lata 2014-2020. Podkreślić należy, że jakkolwiek dotychczasowa metodologia podziału środków w oczywisty sposób odnosiła się do „rybackości” obszaru LSR, to zapewniała wdrażanie instrumentu na terenie całego kraju.

Instrument wdrażania EFMR, jakim jest Program Operacyjny „Rybackstwo i Morze” 2014-2020, wykorzystywany przez Zarządy Województw oraz Rybackie Lokalne Grupy Działania, jest narzędziem przyczyniającym się do ożywienia społeczności zamieszkującej tereny zależne od rybactwa, zarówno na obszarach nadmorskich, jak i śródlądowych oraz do włączenia społecznych funkcjonujących na tych obszarach podmiotów publicznych i gospodarczych, stowarzyszeń oraz mieszkańców. Środki pochodzące z funduszu rybackiego umożliwiły wykonanie celów programowych, a przede wszystkim pobudziły regiony zależne od rybactwa do większej aktywności w pozyskiwaniu kapitału. Dlatego też, warto kontynuować wdrażanie lokalnych strategii rozwoju na terenie całego kraju, co z pewnością zaowocuje korzyściami ekonomicznymi i społecznymi. Podział środków między poszczególnymi priorytetami Programu powinien odbywać się w sposób racjonalny z zachowaniem potrzeb wszystkich grup środowiskowych działających na rzecz rozwoju obszarów zależnych od rybactwa. Tworzenie LSR-ów w perspektywie 2021-2027 z całą pewnością przyczyni się do wzmocnienia miejscowego kapitału oraz rozwoju struktur rybackich lokalnych grup działania.

Z uwzględnieniem powyższego, Zarząd Związku Województw RP wnosi do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o zapewnienie adekwatnej alokacji środków finansowych na realizację Lokalnych Strategii Rozwoju w ramach przyszłego Programu „rybnego” na obszarze całej Polski.

Olgierd Geblewicz

Prezes Zarządu
Związku Województw RP

Stanowisko kieruje się do:

1. Pana Grzegorza Pudy – Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi